

Forslagsstiller: LO på Øvre Romerike

Politiske vedtak og endringer har en betydelig innvirkning på arbeidsvilkår og arbeidsbetingelser for ansatte i bransjene som opererer på anbud ved Oslo lufthavn Gardermoen. Disse beslutningene kan påvirke alt fra lønnsnivåer og arbeidsmiljø til jobbsikkerhet og arbeidsmengde. Det er viktig å forstå hvordan ulike politiske tiltak og reguleringer kan forme hverdagen til de ansatte i disse bransjene.

Anbudsprosesser og kontraktvilkår

Politiske vedtak som regulerer anbudsprosesser og kontraktvilkår kan ha direkte konsekvenser for arbeidsvilkårene. Strengere krav til arbeidsvilkår i anbudskriteriene kan sikre bedre lønns- og arbeidsforhold for de ansatte. På den annen side kan press på kostnadseffektivitet i anbudsprosesser føre til at leverandører kutter kostnader, noe som kan resultere i dårligere arbeidsvilkår og økt arbeidsbelastning for de ansatte. Samferdselsdepartementet må legge press på Avinor for at tariffavtaler og den norske arbeidslivsmodellen legges like stor vekt på som pris, ved tildeling av anbud.

Arbeidsmiljølovgivning

Endringer i arbeidsmiljølovgivningen kan ha stor betydning for arbeidsforholdene. Strengere krav til arbeidsmiljø, helse og sikkerhet kan forbedre arbeidsforholdene for de ansatte, mens lempelser i lovgivningen kan føre til økt arbeidsbelastning og dårligere arbeidsforhold. Det er viktig at politiske beslutninger tar hensyn til de ansattes helse og sikkerhet for å sikre et trygt og godt arbeidsmiljø.

Lønn og arbeidsvilkår

Politiske vedtak som påvirker lønnsnivåer og arbeidsvilkår, som for eksempel innføring av minstelønn eller endringer i tariffavtaler, kan ha direkte innvirkning på de ansattes økonomiske situasjon og trivsel på arbeidsplassen. Økte lønnskrav kan forbedre de ansattes levestandard, mens innstramminger kan føre til økonomisk usikkerhet og redusert motivasjon.

Jobbsikkerhet og ansettelsesforhold

Politiske tiltak som påvirker ansettelsesforhold, som for eksempel endringer i regler for midlertidige ansettelser eller innføring av tiltak for å fremme fast ansettelse, kan påvirke jobbsikkerheten for de ansatte. Økt fokus på faste ansettelser kan gi de ansatte større trygghet og forutsigbarhet, mens økt bruk av

midlertidige ansettelser kan føre til usikkerhet og uforutsigbarhet i arbeidsforholdene.

Økonomiske rammebetingelser

Politiske vedtak som påvirker den økonomiske situasjonen for selskaper som opererer på anbud, som for eksempel endringer i skatter og avgifter, kan også påvirke arbeidsforholdene. Økte kostnader kan føre til behov for kostnadsreduksjoner, som igjen kan påvirke bemanningen og arbeidsforholdene for de ansatte. På den annen side kan gunstige økonomiske rammebetingelser bidra til økt investering i arbeidsmiljø og ansattes velferd.

Konklusjon

Politiske vedtak og endringer spiller en avgjørende rolle i å forme arbeidsvilkårene og arbeidsbetingelsene for ansatte i bransjene som opererer på anbud ved Oslo lufthavn Gardermoen. Det er viktig at politiske beslutningstakere tar hensyn til de ansattes behov og rettigheter når de utformer nye reguleringer og tiltak. Bransjene ved Oslo lufthavn Gardermoen er preget av lav lønn, ugunstig arbeidstid, og store krav til sikkerhet og nøyaktighet. Ved å sikre gode arbeidsforhold, trygge ansettelsesforhold og et sunt arbeidsmiljø, kan man bidra til å skape en mer bærekraftig og rettferdig arbeidsplass for alle ansatte. Dette vil ikke bare gagne de ansatte, men også bidra til bedre tjenester og økt tilfredshet blant reisende og andre brukere av Oslo lufthavn Gardermoen.

Vi vil at det før endringer i lov og avtaleverk, så bør de ansatte på og rundt lufthavnen, via LO Luftfart, få være med på høringer og bli hørt på hva konsekvensene for en av Norges største arbeidsplasser kan være.

Redaksjonskomiteens forslag:

Til orientering:

Vedtektenes §3 i Avinor AS

Selskapets samfunnsoppdrag er å eie, drive og utvikle et landsomfattende nett av lufthavner for sivil sektor og en samlet flysikringstjeneste for sivil og militær sektor. Eieren avgjør hvilke lufthavner selskapet skal drive. Virksomheten skal drives på en sikker, effektiv og miljøvennlig måte, og sikre god tilgjengelighet for alle grupper reisende. Selskapet skal i størst mulig grad være selvfinansiert gjennom inntekter fra

hovedvirksomheten og annen forretningsvirksomhet i tilknytning til lufthavnene. Internt i selskapet skal det skje en samfinansiering mellom driftsøkonomisk lønnsomme og ulønnsomme enheter. Virksomheten kan drives av selskapet selv, av heleide datterselskaper, eller av andre selskaper det har eierandeler i eller samarbeider med. Eierne avgjør om den samlede driften av en lufthavn kan settes bort til andre basert på kontrakt, og om en slik lufthavn skal unntas fra samfinansieringen. Selskapet skal utføre samfunnsplågte oppgaver slik de er fastlagt av eieren.

LOs krav for anbudsprosesser ved Oslo lufthavn Gardermoen

Avinor AS er et aksjeselskap fullt ut eid av staten ved Samferdselsdepartementet. Samferdselsministeren er generalforsamling for selskapet. Eier av statlige flyplasser og planlegger infrastrukturen i luftfarten. Ytter lufthavn- og flysikringstjenester for reisende og flyselskaper og andre brukere av luftfartsanlegg.

Avinor Oslo lufthavn Gardermoen er en av Norges største arbeidsplasser, med over 15 000 ansatte fordelt på en rekke bransjer. De fleste kjenner noen som jobber på flyplassen. Når tjenester settes ut på anbud, har politiske vedtak og anbudsprosesser direkte innvirkning på lønn, jobbtrygghet og arbeidsvilkår. LO er sterkt bekymret for utviklingen der press på kostnadseffektivitet går på bekostning av de ansattes rettigheter, arbeidsforhold og mulighet til å bli hørt. Og ikke minst hvilken betydning dette har på partsamarbeidet.

Arbeidslivet i Norge er tuftet på et sterkt partssamarbeid mellom arbeidsgivere, arbeidstakere og myndigheter. Dette samarbeidet må styrkes, ikke svekkes. De ansatte og våre tillitsvalgte sitter på unik innsikt i hvilke utfordringer og løsninger som finnes i bransjene som opererer på og rundt lufthavnen. De må få reell innflytelse før beslutninger tas (ev. fattes).

Vi (LOs regionkonferanse) kommer derfor med fire krav til samferdselsdepartementet og til samferdselsminister John Ivar Nygård.

1. Strengere krav til anbudskriterier: Avinor må pålegges å vekte tariffavtaler, markedsledende arbeidsvilkår hvor faste ansettelse og den norske arbeidslivsmodellen er en sentral del. Ingen skal vinne kontrakter ved å dumpe lønns- og arbeidsvilkår, og bytte ut de ansatte.

2. Samferdselsdepartementet bør derfor vedtekstfeste (i Avinor AS sine vedtekter) at den norske arbeidslivsmodellen må inngå som ett av kriteriene i Avinors anbudsutlysninger, og skal legges til grunn for alle selskap som driver operasjonell virksomhet på Avinors lufthavner og driftsområder.
3. Forsterket partssamarbeid og reell medvirkning: De ansatte må gis større mulighet til å påvirke politiske beslutninger som former deres arbeidsvilkår. Myndighetene må sikre at våre tillitsvalgte blir hørt i alle prosesser som omfatter anbudsregler og rammebetingelser for lufthavnen og i luften.
4. Trygge jobber og bærekraftige arbeidsforhold: Luftfartsbransjen kan ikke bygges på usikre ansettelser, sosial dumping og økende arbeidsbelastning. Myndighetene må ta ansvar for å sikre et seriøst arbeidsliv der ansatte har forutsigbarhet, gode lønnsvilkår og et forsvarlig arbeidsmiljø.

Luftfarten er avgjørende for Norges økonomi og infrastruktur. Da kan vi ikke akseptere et arbeidsliv preget av usikkerhet, midlertidighet og dårligere vilkår. Vi forventer at regjeringen og Samferdselsdepartementet tar nødvendige grep for å sikre at Avinors anbudspolitikken ikke bidrar til å (ev. fortsetter å bidra til) undergrave den norske arbeidslivsmodellen, men utvikler og styrker den gjennom et forpliktende partssamarbeid.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas